

Bleomycine-geïnduceerde flagellate dermatitis

J. Zweegers¹, L. Weppner-Parren²

Op de afdeling Hematologie onderging een 35-jarige man vanwege een gemetastaseerd seminoom een in opzet curatieve chemotherapie bestaande uit drie kuren bleomycine, etoposide en cisplatine (BEP). Er ontstond een jeukende huiduitslag over het lichaam enkele uren na het bleomycine-infuus. De hematoloog behandelde patiënt, onder de verdenking van een allergische reactie, met clemastine per os zonder afdoende resultaat. Bij de volgende gift bleomycine werd preventief clemastine intraveneus 2 mg gegeven. Desondanks trad er verergering van het huidbeeld op.

We werden in consult gevraagd en zagen bij lichamelijk onderzoek scherp begrensde grotendeels lineaire erythemateuze plaques en lineaire gehyperpigmenteerde maculae verspreid over het lichaam (figuur 1-3). Patiënt had geen koorts of pijnklachten.

BESPREKING

Een flagellate dermatitis bestaat uit lineaire, zweepsflagachtige erythemateuze huidafwijkingen (flagellare [latijn]/flagellate [engels] = geselen), en komt vooral voor op de bovenste extremiteiten en de romp. Bleomycinegeïnduceerde flagellate dermatitis komt voor bij 8 tot 66% van de patiënten die met bleomycine behandeld worden. Het kan al binnen 24 uur na toediening van bleomycine ontstaan. De pathogenese is onbekend. Er is geen ander cytostaticum dat deze specifieke dermatitis kan veroorzaken. Wel kan na het eten van rauwe shiitake (*Lentinula edodes*) een flagellate dermatitis ontstaan.

Er bestaat geen curatieve behandeling voor bleomycinegeïnduceerde flagellate dermatitis. Het staken van bleomycine, indien mogelijk, resulteert in het verdwijnen van de huidafwijkingen binnen zes tot acht maanden. De hyperpigmentatie verdwijnt pas later.

Bij deze patiënt werd besloten de BEP-kuren te handhaven. We behandelden patiënt symptomatisch met topische corticosteroiden en orale antihistaminica, waardoor zijn klachten verminderden.

DIAGNOSE

Bleomycinegeïnduceerde flagellate dermatitis.

SUMMARY

Bleomycin-induced flagellate dermatitis is reported in a 35-year old male patient receiving bleomycin, etoposide and cisplatin for metastatic seminoma.

Figuur 1. Deels lineaire erythemateuze plaques en gehyperpigmenteerde maculae verspreid over het lichaam.

Figuur 2. Detail van figuur 1.

Figuur 3. Lineaire erythemateuze plaques en lineaire gehyperpigmenteerde maculae op het abdomen.

CORRESPONDENTIEADRES

Jeffrey Zweegers

E-mail: jeffrey_zweegers@hotmail.com

¹ Dermatoloog in opleiding, afdeling Dermatologie, Radboudumc, Nijmegen en Jeroen Bosch Ziekenhuis, 's-Hertogenbosch

² Dermatoloog, afdeling Dermatologie, Jeroen Bosch Ziekenhuis, 's-Hertogenbosch